

Redogörelse för behandlingen av riksdagens skrivelser till regeringen

---

Till konstitutionsutskottet

Konstitutionsutskottet uppmanade den 5 april 2016 övriga utskott att yttra sig över skrivelse 2015/16:75 Redogörelse för behandlingen av riksdagens skrivelser till regeringen och eventuella följdmotioner inom ramen för utskottens beredningsområden. I skrivelsen lämnar regeringen en redovisning av de åtgärder som vidtagits med anledning av de riksdagsbeslut som meddelats regeringen i ett antal skrivelser. Det har inte lämnats in några följdmotioner med anledning av skrivelsen.

Trafikutskottet har vid behandlingen koncentrerat sig på de riksdagsskrivelser som riktats till regeringen med anledning av utskottets betänkanden.

Utskottet anser att regeringens redogörelse i allt väsentligt är korrekt och att den ger en rättvisande bild av hur riksdagens skrivelser från trafikutskottet har behandlats. Utskottet anser dock att det är anmärkningsvärt att regeringen har avslutat tillkännagivandet om Bromma flygplats (rskr. 2014/15:144) trots att regeringen agerat i strid med dess innebörd. Vidare ifrågasätter utskottet att regeringen avser att avsluta tillkännagivandet om en förhandlingsperson för avveckling av citynära flygplatser (rskr. 2014/15:86) delvis med hänvisning till att det är ett negativt tillkännagivande.

I en avvikande mening anser S, MP och V att tillkännagivandet om Bromma flygplats (rskr. 2014/15:144) har hanterats på ett tillfredsställande sätt genom att uppdraget till samordnaren för Bromma flygplats ändrades i december 2015. Vidare framhålls att det är viktigt att inte begränsa regeringens grundlagsreglerade styrande funktion, vilket bl.a. inbegriper att regeringen ska få utreda och väcka förslag.

Utskottets överväganden

Skrivelsen

I skrivelsen redovisas beslut och beredningsläge för sammanlagt 30 riksdagsskrivelser till regeringen sedan 2004/05 med anledning av trafikutskottets betänkanden. Av dessa redovisas 8 som slutbehandlade under den aktuella perioden medan beredning fortfarande pågår för 22 riksdagsskrivelser.

Riksdagsskrivelser till regeringen med anledning av trafikutskottets betänkanden

Riksmöte	Antal skrivelser	Slutbehandlade	Bereds vidare
2004/05	1	0	1
2005/06	1	0	1
2012/13	3	2	1
2013/14	10	1	9
2014/15	10	1	9
2015/16*	5	4	1
Summa	30	8	22

Källa: Skrivelse 2015/16:75 Redogörelse för behandlingen av riksdagens skrivelser till regeringen.
*Gäller endast första delen av riksmötet.

Slutbehandlade tillkännagivanden

Fyra tillkännagivanden inom trafikutskottets beredningsområde har avslutats av regeringen under det senaste året. För tre av dessa medför det att även respektive skrivelse är avslutad.

Tilkännagivanden som redovisats som slutbehandlade

Riksdagsskrivelse	Tilkännagivande
2012/13:119	Utredning om järnvägssystemets organisation
2012/13:170	Trafikverkets upphandling av vägar och järnvägar
2014/15:144	Bromma flygplats
2014/15:164	Östlig förbindelse runt Stockholm

I det följande redovisas dessa fyra tillkännagivanden och regeringens redogörelse.

Utredning om järnvägssystemets organisation

I riksdagsskrivelse 2012/13:119 finns ett tillkännagivande om att en utredning om järnvägssystemets organisation bör genomföras.

Regeringen framhåller i skrivelsen att den 8 maj 2013 beslutade den att tillkalla en särskild utredare med uppdrag att göra en översyn av järnvägens

organisation (dir. 2013:46). Utredningen har antagit namnet Utredningen om järnvägens organisation (N 2013:02). Syftet med översynen är att ge förslag till förbättringar av järnvägssystemets organisation som på bästa sätt möter framtidens krav på ett effektivt och hållbart transportsystem. Utredningen lämnade den 2 december 2013 delbetänkandet En enkel till framtiden? (SOU 2013:83). Utredningen anordnade den 18 december 2013 ett remissmöte med anledning av delbetänkandet till vilket bl.a. riksdagsledamöter och järnvägssektorns intressenter var inbjudna. Regeringen fattade den 3 april 2014 beslut om tilläggsdirektiv till utredningen som anger uppdraget för utredningens fortsatta arbete (dir. 2014:52). Den 19 december 2014 beslutade regeringen om ytterligare ett tilläggsdirektiv till utredningen (dir. 2014:160). Tilläggsdirektivet innebär bl.a. att utredningstiden förlängdes till den 23 december 2015. I mars 2015 redovisade utredningen delbetänkandet Koll på anläggningen (SOU 2015:42). I delbetänkandet föreslog utredningen bl.a. att Trafikverket bör bygga upp ett underhållssystem, vilket innebär att ta fram systemstöd, metoder och arbetssätt för att ge en aggregerad bild av anläggningen, dess tillstånd, kostnad för att byta komponenter och när så behöver ske, kopplat till användningen av anläggningen. Utredningen redovisade sitt slutbetänkande En annan tågordning – bortom järnvägsknuten (SOU 2015:110) i december 2015. Utredningen anser bl.a. att regeringen närmare bör utreda en förändring i den långsiktiga modellen för marknadstillträdet på järnväg. Mot den nu beskrivna bakgrunden beslutade regeringen den 4 februari 2016 att lägga riksdagens skrivelse till handlingarna i denna del.

Trafikverkets upphandling av vägar och järnvägar

I riksdagsskrivelse 2012/13:170 finns ett tillkännagivande om att regeringen bör informera riksdagen om uppnådd effektivitet med olika upphandlings- och kontraktsformer inom Trafikverket samt ge Trafikverket i uppdrag att ta fram empiriskt underlag som motiverar strategier och beslut om upphandling, att utveckla de erfarenhetsåterföringssystem som används och som är tillgängliga även för externa forskare och extern revision och att genomföra resultatmätningar av hur upphandlingarnas produktivitet och effektivitet påverkas av olika entreprenadformer.

Regeringen redogör för att ett dialogmöte om Produktivitetskommitténs betänkande Vägar till förbättrad produktivitet och innovationsgrad i anläggningsbranschen (SOU 2012:39) med deltagare från anläggningsbranschen och berörda myndigheter genomfördes i maj 2013. Vidare genomfördes ett seminarium om upphandlingsfrågor riktat till anläggningsbranschen och berörda myndigheter i september 2013 med fokus på vad de olika aktörerna ska göra för att öka produktiviteten och innovationsgraden inom anläggningsbranschen. Regeringen gav 27 februari 2014 Trafikanalys i uppdrag att granska och utvärdera Trafikverkets arbete för att öka produktivitet och innovationsgrad inom anläggningsbranschen (dnr

N2014/01057/TE). Uppdraget omfattar även att utvärdera metoder och instrument för att mäta och värdera utvecklingen. Uppdraget kommer att fortgå t.o.m. 2017 med en årlig rapportering i mars. Regeringen lämnade i budgetpropositionen för 2016 (prop. 2015/16:1 utg.omr. 22) den information som efterfrågades i tillkännagivandet och redogjorde för hur tillkännagivandet i övrigt tagits om hand. Regeringen anförde i propositionen att regeringen inte avser att vidta några ytterligare åtgärder inom det aktuella området med anledning av tillkännagivandet. Skrivelsen är därmed slutbehandlad.

Bromma flygplats

I riksdagsskrivelse 2014/15:144 finns ett tillkännagivande om att regeringen tydligt ska ta ställning och agera för att Bromma flygplats inte bör läggas ned.

Regeringen beslutade den 18 december 2015 att ändra uppdraget till den samordnare för Bromma flygplats som tillsattes den 18 december 2014 (rskr. 2014/15:86). Uppdraget begränsas genom beslutet för att tillmötesgå riksdagens önskemål om att regeringen tydligt bör ta ställning och agera för att Bromma flygplats inte ska läggas ned. Regeringen har inga andra pågående ärenden som berörs av tillkännagivandet. Riksdagens skrivelse är därmed slutbehandlad såvitt avser denna del.

Östlig förbindelse runt Stockholm

I riksdagsskrivelse 2014/15:164 tillkännager riksdagen för regeringen att den bör pröva förutsättningarna för olika finansieringslösningar för en östlig förbindelse som knyter samman trafiklederna runt Stockholm och som inte inkräktar på nationalstadsparken.

Regeringen redogör för att den löpande följer arbetet inom den pågående utredningen som tagit namnet Sverigeförhandlingen (N 2014:04). I Sverigeförhandlingens uppdrag ingår att pröva en finansieringslösning av en östlig förbindelse som knyter samman trafiklederna kring Stockholm och som inte inkräktar på nationalstadsparken. Regeringen har informerats om att Sverigeförhandlingen under 2015 intensifierade arbetet med denna del av uppdraget. Sverigeförhandlingen redogjorde i oktober 2015 för regeringen att östlig förbindelse kommer att vara en del av arbetet med storstadsåtgärder. Vidare redovisar regeringen att Trafikverket åt Sverigeförhandlingen har studerat olika finansieringsmöjligheter för genomförandet av den östliga förbindelsen i Stockholm. Rapporten Trängselskatt med Östlig förbindelse lämnades till Sverigeförhandlingen i september 2015. Sverigeförhandlingen kommer att göra egna analyser och utvärderingar av de underlag som presenterats. Utredningen ska slutredovisa sitt arbete senast den 31 december 2017. Regeringen finner att det saknas skäl att vidta ytterligare åtgärder med anledning av tillkännagivandet. Mot den nu beskrivna bakgrunden beslutade regeringen den 4 februari 2016 att lägga riksdagens skrivelse i denna del till handlingarna.

Tillkännagivanden under beredning i Regeringskansliet

Riksdagsskrivelser till regeringen med tillkännagivanden som redovisats som inte slutbehandlade

Riksdagsskrivelse	Tillkännagivande
2004/05:178 (även 2005/06:308)	Kompetensbevis och hastighetsbegränsning avseende fritidsbåtar
2012/13:259	Flygtrafikledningstjänst
2013/14:168	It och miljön
2013/14:181	Kommunikationsutrustning och körning
2013/14:217, 218	Säkra uppställningsplatser
2013/14:302	Fordonsbesiktning
2013/14:372 (3 mom.)	Underhåll av statens järnvägsinfrastruktur/Kapacitetstilldelning och trafikledning/Statistik
2013/14:373	Samhällsuppdrag
2013/14:374	Åtgärder inom sjöfarten
2013/14:375	Redovisningscentraler för taxi
2014/15:24 (2 mom.)	Krav på att medföra dokumentation i lastbilar/Beställaransvar
2014/15:25	Beslut om omhändertagande och klampning
2014/15:86	Förhandlingsperson för avveckling av citynära flygplatser
2014/15:123 (2 mom.)	Infrastruktur och förutsättningar för cykling/Trafikregler för cykling
2014/15:144 (2 mom.)	En strategi för luftfarten/Transportstyrelsens avgifter för tillsyn
2014/15:145	Insatser mot alkohol vid bilkörning
2014/15:194	Sjösäkerhet inom fritidsbåtlivet
2014/15:206 (3 mom.)	Beslut om omhändertagande och klampning/Kontroller och tillsyn av åkeribranschen/Lastbilars och bussars längd och vikt
2014/15:207	Ökad kollektivtrafik
2015/16:98	Transportstyrelsens tillsynsavgifter

Regeringen redogör enligt följande för de 22 riksdagsskrivelser som ännu inte är slutbehandlade.

Kompetensbevis och hastighetsbegränsning avseende fritidsbåtar

Det äldsta tillkännagivandet med grund i trafikutskottet som fortfarande bereds inom Regeringskansliet finns i riksdagsskrivelse 2004/05:178 och handlar om att förutsättningarna för införande av obligatorisk utbildning och förarbevis avseende fritidsbåtar bör utredas. Frågan återkommer i riksdagsskrivelse 2005/06:308 där riksdagen godkänner vad regeringen föreslår om krav på förarbevis för att få framföra vissa fritidsbåtar. Regeringen framhåller att den i propositionen Moderna transporter (prop. 2005/06:160) behandlade frågan om kompetensbevis och hastighetsbegränsning för fritidsbåtar.

Regeringen redogör följande i fråga om detta ärende. Frågan om kompetensbevis för fritidsbåtar har utretts inom Regeringskansliet. En

departementspromemoria (Ds 2008:32) om behörighetsbevis för fritidsbåtar och fritidsskepp har utarbetats och remitterats. En remissammanställning har gjorts. Ett fördjupat kunskapsunderlag i frågan har tagits fram inom Regeringskansliet. Frågan om särskild reglering av vattenskotrar aktualiserades under sommaren 2013. Havs- och vattenmyndighetens redovisning av ett regeringsuppdrag om att kartlägga olägenheter från vattenskotrar och andra mindre, motordrivna farkoster och om att analysera behov av särskild reglering för sådana farkoster redovisades den 29 november 2013 (dnr M2013/01585/Nm). Regeringskansliet remitterade den 19 januari 2016 ett förslag om obligatoriskt förarbevis för vattenskotter.

Flygtrafikledningstjänst

Vad gäller luftfartsfrågor finns i riksdagsskrivelse 2012/13:259 ett tillkännagivande om att den lokala flygtrafikledningstjänsten på Swedavias flygplatser, de militära flygplatserna och flygplatser som Försvarmakten har ett stort behov av samt flygplatser inom samfällda terminalområden även fortsättningsvis enbart ska utövas av Luftfartsverket.

Regeringen redovisar att riksdagen den 17 juni 2014 beslutade om ändring i luftfartslagen (2010:500) efter förslag från trafikutskottet (bet. 2013/14:TU17, rskr. 2013/14:336). Innebörden i lagändringen är att flygtrafikledningstjänsten vid de flygplatser som ägs eller drivs av staten återregleras. Lagändringen trädde i kraft den 15 augusti 2014. Regeringen utfärdade den 10 juli 2014 lagändringen som riksdagen beslutat om. I utskottsbetänkandet anges att regeringen förväntas åtgärda en del av tillkännagivandet (bet. 2012/13:TU18) genom en ändring i luftfartsförordningen (2010:770). Det som kvarstår är ändringar i luftfartsförordningen. I januari 2014 remitterades ett förslag till en sådan ändring samtidigt som ett utkast till lagrådsremiss med ändringar i luftfartslagen remitterades. Förslaget till förordningsändringar fick en del kritik av remissinstanserna, och bedömningen gjordes därför att det inte var möjligt att besluta om förordningsändringarna i samband med ändringen i luftfartslagen. Arbete med ett nytt förslag till ändringar i luftfartsförordningen pågår. Det kan inte uteslutas att det nya förslaget måste remitteras, men bedömningen är att ett förslag till förordningsändring ska finnas framme under våren 2016.

It och miljön

På det it-politiska området finns i riksdagsskrivelse 2013/14:168 ett tillkännagivande i tre delar om it och miljön med innebörden dels att regeringen bör upprätta en särskild strategi för hur man med olika it-lösningar kan minska transportbehovet och koldioxidutsläppen och därmed uppnå ett mer energieffektivt och klimatsmart samhälle, dels att regeringen även bör verka för att en motsvarande strategi tas fram på EU-nivå och dels att regeringen också bör ställa särskilda krav på att offentliga myndigheter

utnyttjar utrustning för distansmöten i sin verksamhet för att minimera den miljöpåverkan som resor i tjänsten medför.

Regeringen har i regleringsbrevet gett 62 myndigheter i uppdrag att i sitt arbete med att minska utsläppen av koldioxid från resor och transporter, inom ramen för sitt miljöledningsarbete, använda den metodik som tagits fram inom ramen för projektet Resfria möten i myndigheter (REMM). Regeringen har i budgetpropositionen för 2016 (prop. 2015/16:1 utg.omr. 22) angett att politiken på digitaliseringsområdet behöver fortsätta att utvecklas för att svara upp mot framtidens utmaningar och möjligheter.

Kommunikationsutrustning och körning

I fråga om trafiksäkerhet finns ett tillkännagivande i riksdagsskrivelse 2013/14:181 om att regeringen ska återkomma till riksdagen med ett förslag till lagstiftning med skärpta regler mot viss mobilanvändning vid bilkörning. Tillkännagivandet behandlar frågan om användandet av kommunikationsutrustning i samband med körning.

Regeringen gav i oktober 2013 Transportstyrelsen i uppdrag att ta fram en långsiktig plan för information och andra åtgärder i fråga om förarens aktiviteter under färd med ett motordrivet fordon. Transportstyrelsen redovisade uppdraget i en rapport i april 2014. Bakgrunden till uppdraget var att förstärka och säkerställa god effekt på trafiksäkerheten av den ändring i trafikförordningen (1998:1276) som trädde i kraft den 1 december 2013. Enligt ändringen får föraren, vid färd på väg med ett motordrivet fordon, ägna sig åt aktiviteter såsom användande av mobiltelefon eller annan kommunikationsutrustning endast om det inte inverkar menligt på framförandet av fordonet. I Transportstyrelsens rapport finns en långsiktig aktivitetsplan och förslag till uppföljning av effekten av ändringen i trafikförordningen. Den ändring i trafikförordningen som trädde i kraft den 1 december 2013 har i rättstillämpningen lett till fällande domar för olaglig användning av mobiltelefoner under körning. Transportstyrelsen genomförde under 2015 bl.a. informations- och utbildningsinsatser för att stärka en trafiksäker användning av kommunikationsutrustning i fordon. En utvärdering kan därefter ske av effekterna dels av de bestämmelser som införts i trafikförordningen, dels av den långsiktiga aktivitetsplanen som Transportstyrelsen har tagit fram.

Säkra uppställningsplatser

Riksdagsskrivelserna 2013/14:217–218 innehåller tillkännagivanden om säkra uppställningsplatser för yrkestrafiken.

Regeringen pekar på att den 18 februari 2016 gavs Trafikanalys i uppdrag att genomföra en utredning om trygga och säkra uppställningsplatser.

Fordonsbesiktning

I riksdagsskrivelse 2013/14:302 finns ett tillkännagivande om fordonsbesiktning, nämligen att en utredning snarast bör genomföras om hur utförsäljningen av AB Svensk Bilprovnings besiktningstationer har påverkat priser och tillgänglighet på besiktningensmarknaden, och om att någon ytterligare försäljning av bolagets besiktningstationer inte bör göras förrän utredningen är färdigställd och behandlad.

Regeringen gav den 20 augusti 2015 Transportstyrelsen i uppdrag att undersöka marknadssituationen när det gäller besiktningar i glesbygd samt besiktningar av tunga fordon. Transportstyrelsen ska redovisa sina slutsatser under våren 2016.

Underhåll av statens järnvägsinfrastruktur, kapacitetstilldelning och trafikledning, statistik

I riksdagsskrivelse 2013/14:372 finns tillkännagivanden om järnvägspolitiska frågor som handlar om att regeringen bör se till att Trafikverket skyndsamt bygger upp kompetens så att verket självständigt kan inspektera både järnvägsanläggningens status och entreprenörernas utförda arbete och se över hur staten kan ta det samlade ansvaret för järnvägsunderhållet på statens järnvägsinfrastruktur i takt med att underhållskontrakten löper ut, om att regeringen skyndsamt bör utreda hur kapacitetstilldelningen och trafikledningen kan bli mer effektiva samt om att regeringen bör utreda hur tillgången på tillförlitlig och offentlig statistik över punktlighet kan säkerställas liksom möjligheterna att offentliggöra statistik över resande.

Regeringen redovisar att frågorna har behandlats av Utredningen om järnvägens organisation som avrapporterade sitt slutbetänkande den 16 december 2015 (se rskr. 2012/13:119). Delbetänkandet Koll på anläggningen (SOU 2015:42) redovisades i april 2015 och behandlade frågan om underhåll av järnvägens infrastruktur. Delbetänkandet har remitterats. En remissammanställning har upprättats, och ärendet bereds vidare. Vad gäller tillkännagivandena om kapacitetstilldelning och trafikledning respektive statistik har de behandlats av samma utredning genom dess slutbetänkande som avrapporterades den 16 december 2015 (se rskr. 2012/13:119).

Samhällsuppdrag

Riksdagsskrivelse 2013/14:373 innehåller ett tillkännagivande om att se över hur uppdragen för SJ AB, Green Cargo AB och Jernhusen AB kan tydliggöras så att samhällsbehovet av klimatsmarta järnvägstransporter i högre utsträckning kan tillgodoses.

I detta fall meddelar regeringen utan någon närmare redovisning att ärendet är under beredning.

Åtgärder inom sjöfarten

I riksdagsskrivelse 2013/14:374 riktar riksdagen ett tillkännagivande till regeringen om att den ska se till att sjöfarten mer effektivt binds samman med järnvägs- och vägtransporter, att regeringen ska arbeta för att genomförandet av de nya svavelreglerna blir så kostnadseffektivt som möjligt samt att regeringen inom en snar framtid bör återkomma till riksdagen med ett förslag på införande av ett system med tonnageskatt.

Regeringen framhåller att det pågår en dialog med myndigheterna för att säkerställa att de hamnar av central betydelse för godstransporter som utpekats i propositionen *Investeringar för ett starkt och hållbart transportsystem* (prop. 2012/13:25) bör vara vägledande för prioriteringar av infrastruktur för godstrafik. Utfallet av detta ska bl.a. tas om hand i kommande planeringsprocess inför en ny nationell plan för transportsystemet för perioden 2018–2029. Med utgångspunkt i handlingsplanen för svensk sjöfartsnäring från 2013 har regeringen beslutat att stötta ett antal sjömotorvägsprojekt av vilka många syftar till att ta fram alternativa miljövänliga bränslen eller olika sorters åtgärder för att rena avgasutsläppen. Vid förhandlingen om svaveldirektivet arbetade regeringen aktivt för att enhetliga svaveloxidutsläppskrav skulle gälla i hela unionen, men detta vann dock inte gehör hos en majoritet av medlemsstaterna. Regeringen följer utvecklingen av de nya svavelreglerna på nationell nivå såväl som EU-nivå. Nationellt har få överträdelser mot de nya reglerna noterats inom ramen för Transportstyrelsens tillsyn. Arbetet med att se över och lämna förslag till ett mer effektivt sanktionssystem för överträdelser av svavelreglerna pågår dock inom Regeringskansliet. Den 5 november 2015 presenterade regeringen lagrådsremissen *Ett svenskt tonnagebeskattningsystem*. I den föreslås att ett frivilligt svenskt tonnagebeskattningsystem införs för svenska rederier tidigast den 20 juni 2016. Förslaget har anmälts till Europeiska kommissionen för prövning enligt unionens bestämmelser om statsstöd. Avsikten är att en proposition ska överlämnas till riksdagen i mars 2016. Därefter avser regeringen att lägga riksdagens skrivelse i denna del till handlingarna.

Redovisningscentraler för taxi

Med anledning av regeringens proposition *Redovisningscentraler för taxi* (prop. 2013/14:223) anför riksdagen i riksdagsskrivelse 2013/14:375 i ett tillkännagivande att den nuvarande möjligheten att bevilja taxameterundantag bör upphävas.

Regeringen beslutade den 23 juli 2015 att tillkalla en särskild utredare med uppdrag att bl.a. utreda och eventuellt lämna förslag på en obligatorisk användning av taxameterutrustning i taxifordon utan möjlighet till dispens (dir. 2015:81). Utredaren ska redovisa sitt uppdrag senast den 1 juli 2016.

Krav på att medföra dokumentation i lastbilar/beställaransvar

I riksdagsskrivelse 2014/15:24 finns två tillkännagivanden.

I det ena tillkännager riksdagen för regeringen som sin mening vad utskottet anfört om att införa krav på att medföra internationella frakthandlingar i lastbilar under färd.

Vad gäller tillkännagivandet om krav på att medföra dokumentation i lastbilar anför regeringen att av artikel 8 i Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1072/2009 av den 21 oktober 2009 om gemensamma regler för tillträde till den internationella marknaden för godstransporter på väg framgår vilka bevis som ett transportföretag ska kunna uppvisa i samband med kontroller av cabotagetransporter. Europeiska kommissionen har dock i olika sammanhang framhållit att den aktuella förordningen inte ställer några särskilda krav på hur aktuella handlingar ska förvaras och att det därmed t.ex. räcker att de hålls tillgängliga i transportföretagens lokaler. EU-kommissionen har aviserat att den för närvarande arbetar med en översyn av ett stort antal bestämmelser som rör vägtransportområdet. Mot den bakgrunden gav regeringen den 1 oktober 2015 Transportstyrelsen i uppdrag att överväga olika alternativ för hur EU:s regler kan ändras så att krav på dokumentation ska kunna ställas direkt i samband med vägkontroller av godstrafik. I samband med en riktlinjedebatt om vägtransportens sociala aspekter vid ministerrådet för transport, telekom och energi den 10 december 2015 framförde Sverige att det bör bli obligatoriskt att ha bevis i fordonet på vilket slags transport det handlar om.

I det andra tillkännagivandet tillkännager riksdagen för regeringen som sin mening vad utskottet anfört om att se över det nuvarande beställaransvaret.

Vad gäller tillkännagivandet om beställaransvar redovisar regeringen att den gav den 1 oktober 2015 Transportstyrelsen i uppdrag att se över om den nuvarande regleringen av beställaransvar skapar tillräckliga förutsättningar för ordning och reda i transportbranschen. En delredovisning av uppdraget, som även består av andra delar, lämnades till Regeringskansliet (Näringsdepartementet) i mars 2016. I delredovisningen bör om möjligt den delen av uppdraget som handlar om beställaransvar slutredovisas, i övrigt ska delredovisningen bestå av en redogörelse för hur arbetet fortskrider. Uppdraget ska slutredovisas till Regeringskansliet (Näringsdepartementet) senast den 1 maj 2017.

Beslut om omhändertagande och klampning

Riksdagsskrivelse 2014/15:25 innehåller ett tillkännagivande om att utreda möjligheterna att dels låta de föreslagna åtgärderna vid hindrande av fortsatt färd bestå i längre tid än 24 timmar, dels låta en polisman eller en tulltjänsteman besluta om klampning.

Den 1 oktober 2015 gav regeringen Transportstyrelsen i uppdrag att i nära samråd med Polismyndigheten och Tullverket följa upp de nya bestämmelser om cabotagetransporter, åtgärder vid hindrande av fortsatt färd och obligatoriska prisuppgifter vid taxiresor som trädde i kraft under 2015. Transportstyrelsen ska i det sammanhanget utreda möjligheterna att låta

åtgärder vid hindrande av fortsatt färd bestå under längre tid än 24 timmar samt att låta en polisman eller en tulltjänsteman besluta om klampning (dvs. beslut om att förse fordon med mekanisk, elektronisk eller annan låsanordning). Uppdraget ska slutredovisas till Regeringskansliet (Näringsdepartementet) senast den 1 maj 2017.

Förhandlingsperson för avveckling av citynära flygplatser

I skrivelse 2014/15:86 finns ett tillkännagivande om att det inte bör tillsättas någon förhandlingsperson för avveckling av citynära flygplatser.

Regeringen redovisar att man den 18 december 2015 beslutade att ändra uppdraget till den samordnare för Bromma flygplats som tillsattes den 18 december 2014 (rskr. 2014/15:144). Uppdraget begränsades genom beslutet till att enbart omfatta att pröva förutsättningarna för att utveckla flygkapaciteten och öka möjligheterna till bostadsbebyggelse i Stockholmsregionen. Slutredovisningstiden tidigarelades samtidigt till den 31 mars 2016. Den kvarvarande delen av uppdraget är alltså numera utredande. Med hänsyn till detta och till det som anges i avsnitt 1 i regeringens skrivelse (skr. 2015/16:75 s. 4) om negativa tillkännagivanden och regeringens utrymme att utreda en viss fråga avser regeringen att lägga riksdagsskrivelsen till handlingarna.

Infrastruktur och förutsättningar för cykling/Trafikregler för cykling

I skrivelse 2014/15:123 finns två tillkännagivanden om cykling.

Av det ena tillkännagivandet framgår att regeringen bör ta fram en nationell cykelstrategi som beaktar vad utskottet anför om bl.a. en sammanhängande cykelinfrastruktur och att cykeln bör betraktas som ett eget transportsätt.

Regeringen redovisar att arbetet med att ta fram en nationell strategi har påbörjats i nära samarbete med externa aktörer. Förhoppningen är att strategin ska kunna presenteras före sommaren 2016. Den särskilda satsningen på cykelfrämjande åtgärder som riksdagen beslutat med anledning av budgetpropositionen för 2016 (prop. 2015/16:1 utg.omr. 22, bet. 2015/16:TU1, rskr. 2015/16:98) för budgetåren 2016 och 2017 kommer att hanteras inom ramen för strategin.

I det andra tillkännagivandet uppmanas regeringen återkomma till riksdagen med en redogörelse för regeländringar för att främja cykeltrafik i städer och inom ramen för detta pröva möjligheten till regeländringar för att göra det möjligt för cyklister över 15 år att använda körbanan även i de fall där det finns en cykelbana.

På denna punkt pekar regeringen på det analysarbete som pågår inom ramen för arbetet med den ovannämnda cykelstrategin. Eventuella förordningsändringar kommer att beslutas vartefter de blir färdigberedda. Det kan ske såväl före som efter beslutet om en cykelstrategi, men arbetet beräknas vara avslutat under 2016.

En strategi för luftfarten/Transportstyrelsens avgifter och tillsyn

I skrivelse 2014/15:144 finns två kvarstående tillkännagivanden (tillkännagivandet om avveckling av Bromma flygplats har slutbehandlats, se ovan).

I det första tillkännagivandet anser riksdagen att en luftfartsstrategi för stärkt konkurrenskraft för flyget bör tas fram inom en snar framtid.

Om detta tillkännagivande anför regeringen att det bedrivs ett arbete inom Regeringskansliet (Näringsdepartementet) med att ta fram av en svensk flygstrategi. En interdepartemental arbetsgrupp följer också arbetet. Regeringen gav den 5 november 2015 Trafikanalys i uppdrag att ta fram underlag till en flygstrategi. Underlaget ska bestå av fakta- och nulägesbeskrivningar samt omfatta information och statistik om flygets roll och funktion i transportsystemet. Uppdraget skulle redovisas till Regeringskansliet (Näringsdepartementet) senast i mars 2016. Två möten med ett femtiotal externa aktörer har också hållits för att diskutera strategins syfte och innehåll, vilket följdes av skriftliga inspel från aktörerna. Regeringens ambition är att strategin ska beslutas under hösten 2016.

Det andra tillkännagivandet handlar om att regeringen bör se över möjligheterna för flygbranschen att bära kostnaderna för tillsyn.

Regeringen anför på denna punkt att man den 10 september 2015 gav Transportstyrelsen i uppdrag att följa upp tillämpningen av bemyndiganden för vissa offentligrättsliga avgifter. Uppdraget skulle redovisas till Regeringskansliet (Näringsdepartementet) senast den 31 mars 2016.

Insatser mot alkohol vid bilkörning

I skrivelse 2015/16:145 tillkännager riksdagen för regeringen att regeringen med skyndsamhet bör se över frågan om hur man kan införa alkobommar i gränshamnarna.

Regeringen anför att i november 2015 redovisade Trafikverket ett regeringsuppdrag genom rapporten Automatisk nykterhetskontroll i hamnar (dnr N2015/07637/MRT). Rapporten har tagits fram i samråd med Transportstyrelsen, Polismyndigheten, Kustbevakningen, Tullverket samt branschföreträdare och övriga berörda aktörer. Rapporten och den fortsatta beredningen av ärendet diskuterades på ett dialogmöte med myndigheterna den 28 januari 2016.

Sjösäkerhet inom fritidsbåtlivet

I skrivelse 2014/15:194 finns ett tillkännagivande om att det bör införas förarbevis och åldersgräns för framförande av vattenskotrar.

Regeringen redogör för att Regeringskansliet den 19 januari 2016 remitterade ett förslag om obligatoriska förarbevis för vattenskotrar.

Beslut om omhändertagande och klampning / Kontroller och tillsyn av åkeribranschen / Lastbilar och bussars längd och vikt

Skrivelse 2014/15:206 innehåller tre tillkännagivanden som fortfarande är under beredning.

Det första tillkännagivandet går ut på att regeringens ska utreda möjligheterna att dels låta de föreslagna åtgärderna vid hindrande av fortsatt färd bestå i längre tid än 24 timmar, dels tillåta att en polisman eller en tulltjänsteman beslutar om klampning.

Regeringen redovisar att man den 1 oktober 2015 gav Transportstyrelsen i uppdrag att i nära samråd med Polismyndigheten och Tullverket följa upp de nya bestämmelser om cabotagetransporter, åtgärder vid hindrande av fortsatt färd och obligatoriska prisuppgifter vid taxiresor som trädde i kraft under 2015. Transportstyrelsen ska i det sammanhanget utreda möjligheterna att låta åtgärder vid hindrande av fortsatt färd bestå under längre tid än 24 timmar samt att tillåta att en polisman eller en tulltjänsteman beslutar om klampning (dvs. beslut om att förse fordon med mekanisk, elektronisk eller annan låsanordning). Uppdraget ska slutredovisas till Regeringskansliet (Näringsdepartementet) senast den 1 maj 2017.

Det andra tillkännagivandet handlar om kontroller och tillsyn av åkeribranschen genom att se över möjligheten att tillåta mindre avvikelser från kör- och vilotidsreglerna för yrkesmässig trafik.

Regeringen redovisar att man den 1 oktober 2015 gav Transportstyrelsen i uppdrag att se över möjligheten att tillåta mindre avvikelser från reglerna om kör- och vilotider. Uppdraget ska slutredovisas till Regeringskansliet (Näringsdepartementet) senast den 1 maj 2017.

Skrivelsen innehåller slutligen ett tillkännagivande om dels behovet av att skyndsamt ta fram nödvändiga regeländringar så att lastbilar med en bruttovikt på upp till 74 ton tillåts att trafikera de delar av det allmänna vägnätet som har tillräcklig bärighet, dels behovet av en generösare dispensgivning och fortsatt utredning när det gäller frågan om att tillåta fordonsekipage på upp till 30 meter.

Vad gäller denna del av skrivelsen redovisar regeringen att man den 13 maj 2015 gav Trafikverket i uppdrag att analysera förutsättningarna för och konsekvenserna av att tillåta tyngre lastbilar att trafikera vissa delar av det allmänna vägnätet. Uppdraget redovisades den 30 november 2015. Regeringen avser att under det första halvåret 2016 lägga fram ett lagförslag som innebär att fordon med en bruttovikt på upp till 74 ton ska kunna trafikera det allmänna vägnätet.

Ökad kollektivtrafik

I skrivelse 2014/15:207 finns ett tillkännagivande om statens roll i att bidra till att skapa rätt förutsättningar för att kollektivtrafikbranschens mål om en fördubblad kollektivtrafik ska kunna nås.

Regeringen redovisar följande. I budgetpropositionen för 2016 (prop. 2015/16:1 utg.omr. 22) angav regeringen att kollektivtrafik i huvudsak är ett kommunalt och regionalt ansvarsområde. Det är dock enligt regeringen viktigt att staten bidrar aktivt till att förbättra förutsättningarna för att personer ska kunna resa med kollektivtrafiken. Regeringen har flera möjligheter till åtgärder som kan förbättra förutsättningarna för kollektivt resande, framför allt gäller det förbättring av transportinfrastrukturen och av de regler som styr förhållandena på transportområdet. Det är också angeläget att samhällsplaneringen generellt och i ökad utsträckning främjar en samhällsstruktur med goda möjligheter att resa kollektivt, till fots eller med cykel. Regeringen stöder en sådan utveckling genom bl.a. ramverket för stadsmiljöavtal med fokus på hållbara transporter i städer 2015–2018.

Transportstyrelsens tillsynsavgifter

I skrivelse 2015/16:98 anför riksdagen att regeringen bör genomföra en generell översyn av Transportstyrelsens tillsynsavgifter med syfte att nå ökad effektivitet.

Regeringen anför att man den 10 september 2015 gav Transportstyrelsen i uppdrag att följa upp tillämpningen av bemyndiganden för vissa offentlighetsrättsliga avgifter. Uppdraget skulle redovisas till Regeringskansliet (Näringsdepartementet) senast den 31 mars 2016. Ärendet bereds vidare.

Övriga ärendetyper

Redogörelsen i regeringens skrivelse omfattar inte bara beredningsläget för riksdagens tillkännagivanden utan även för andra ärenden som har sin grund i riksdagsbeslut som meddelats i riksdagens skrivelser till regeringen.

Det kan handla om att riksdagen har godkänt vad utskottet har anfört i en fråga utan att det rör sig om ett tillkännagivande. Ett exempel finns i riksdagsskrivelse 2014/15:194 om vad utskottet anfört om sin uppföljning av sjöfartsnäringen och dess konkurrenskraft. Regeringen redogör i skrivelsen på ett omfattande sätt för sitt arbete i denna fråga. Ärendet bereds vidare.

Det kan även handla om förslag från regeringen som riksdagen har godkänt. Ett exempel på det finns i riksdagsskrivelse 2013/14:131 där riksdagen godkänner investeringsplanen för anskaffning av fartyg till Gotlandstrafiken 2014–2016. Detta är enligt regeringen slutredovisat med hänvisning till att bemyndigandet inte längre är aktuellt att utnyttja mot bakgrund av att staten inte behövde anskaffa egna fartyg.

Även utfärdande av lagar till följd av riksdagens beslut redovisas i skrivelsen.

Utskottets ställningstagande

Efter att ha gått igenom regeringens skrivelse anser trafikutskottet att redogörelsen som lämnats, med undantag för tillkännagivandet om Bromma flygplats, i allt väsentligt är korrekt och att den ger en rättvisande bild av hur

riksdagens skrivelser från trafikutskottet har behandlats. Således har trafikutskottet med nämnda undantag inga invändningar mot regeringens formella redovisning av de beslut som riksdagen har fattat. För vissa tillkännagivanden som fortfarande är under beredning konstaterar dock utskottet att redovisningen av hanteringen är tämligen innehållslös, t.ex. i fråga om samhällsuppdrag (rskr. 2013/14:373).

Utskottet konstaterar att det finns nio skrivelser från riksmötet 2013/14 som ännu inte är avslutade. Antalet skrivelser som tillhör den äldre kategorin kommer dessutom att öka till nästa års redogörelse. Utskottet noterar också i sammanhanget att utskottets äldsta skrivelse som ännu inte har slutbehandlats är från riksmötet 2004/05.

Det är enligt utskottets mening angeläget att riksdagens skrivelser behandlas med den skyndsamhet som krävs och att de handläggs samvetsgrant. Utskottet vill också framföra att det är önskvärt att regeringen så långt som möjligt försöker ange när ett ärende som är under behandling kan tänkas vara avslutat.

Det bör också noteras att det förekommer mer omfattande tillkännagivanden som innehåller olika delmoment, t.ex. det som görs i betänkande 2013/14:TU7 om it och miljön (rskr. 2013/14:32) och betänkande 2013/14:TU20 om åtgärder inom sjöfarten (rskr. 2013/14:374). Utskottet förutsätter att regeringen vid behandlingen av tillkännagivanden även beaktar samtliga sådana eventuella delmoment.

Utskottet anser att det är anmärkningsvärt att regeringen har avslutat tillkännagivandet om Bromma flygplats (rskr. 2014/15:144) trots att regeringen agerat i strid med dess innebörd. Regeringen redogör i skrivelse 2015/16:75 för att den genom att begränsa uppdraget till samordnaren har tagit ställning och agerat för att Bromma flygplats inte ska läggas ned. Utskottet konstaterar dock att regeringsbeslutet om att ändra uppdraget saknar ställningstagande och agerande för att Bromma flygplats inte ska läggas ned. Av samordnarens rapport som offentliggjordes i april 2016 framgår trots det ändrade uppdraget att han anser att Bromma flygplats inte har någon framtid efter 2038. Det står också i motsättning till vad ansvariga statsrådet Mehmet Kaplan framförde i medierna i december 2015 om att samordnaren med det nya uppdraget inte alls får undersöka frågan om Bromma flygplats framtid. Utskottet noterar vidare med oro att infrastrukturminister Anna Johansson i samband med att samordnarens rapport presenterades i april 2016 framförde i medierna att hon ser flera fördelar med att samla flygtrafiken på Arlanda, vilket är i linje med samordnarens uppfattning.

Regeringens bedömning att ärendet är slutbehandlat är därför enligt utskottets mening felaktig, och utskottet motsätter sig den. Detta är mycket otillfredsställande, inte minst mot bakgrund av att frågan om Bromma flygplats är av central betydelse för människor och företag i hela Sverige. Utskottet vill i sammanhanget också påminna om att riksdagens starka åsikt i denna fråga underströks med all önskvärd tydlighet redan i december 2014

med tillkännagivandet om en förhandlingsperson för citynära flygplatser (rskr. 2014/15:86).

Utskottet vill även framföra sin uppfattning om regeringens ställningstagande när det gäller s.k. negativa tillkännagivanden och regeringens avisering om att den avser att avsluta tillkännagivandet om en förhandlingsperson för avveckling av citynära flygplatser (rskr. 2014/15:86) delvis med hänvisning till att det är ett negativt tillkännagivande. Genom uttalandena i skrivelse 2015/16:75 anser utskottet att regeringen på ett olämpligt sätt föregriper det arbete som konstitutionsutskottet inlett om negativa tillkännagivanden. I hittillsvarande konstitutionella praxis görs ingen skillnad mellan olika typer av tillkännagivanden. Regeringens uttalande bryter alltså mot en konstitutionell praxis som alla partier hittills har stått bakom, vilket är anmärkningsvärt. Utskottet ifrågasätter om det finns någon praktisk skillnad mellan negativa och positiva tillkännagivanden. Ett tillkännagivande om att inte utreda Bromma flygplats avveckling har enligt utskottets åsikt samma praktiska innebörd som ett tillkännagivande om att bevara Bromma flygplats.

Stockholm den 26 april 2016

På trafikutskottets vägnar

Karin Svensson Smith

Följande ledamöter har deltagit i beslutet: Karin Svensson Smith (MP), Jessica Rosencrantz (M), Pia Nilsson (S), Suzanne Svensson (S), Edward Riedl (M), Lars Mejern Larsson (S), Tony Wiklander (SD), Sten Bergheden (M), Anders Åkesson (C), Borian Åberg (M), Jasenko Omanovic (S), Per Klarberg (SD), Emma Wallrup (V), Robert Halef (KD), Johan Andersson (S), Teres Lindberg (S) och Lars Tysklind (L).

Avvikande mening

Behandlingen av riksdagens tillkännagivanden om Bromma flygplats (S, MP, V)

Karin Svensson Smith (MP), Pia Nilsson (S), Suzanne Svensson (S), Lars Mejern Larsson (S), Jasenko Omanovic (S), Emma Wallrup (V), Johan Andersson (S) och Teres Lindberg (S) anför:

Vi anser att tillkännagivandet om Bromma flygplats (rskr. 2014/15:144) har hanterats på ett tillfredsställande sätt genom att uppdraget till samordnaren för Bromma flygplats ändrades i december 2015. Av ändringsbeslutet framgår att samordnarens uppdrag begränsas till att pröva förutsättningarna för att utveckla flygplatskapacitet och öka möjligheterna till bostadsbyggande i Stockholmsregionen. Vi vill också betona att regeringen även i skälen för sitt beslut framhåller att det beslutsunderlag som samordnaren tar fram bör bli föremål för offentlig debatt innan det används som underlag för eventuella vidare beslut.

I fråga om tillkännagivanden instämmer vi med regeringen i att det är viktigt att inte begränsa regeringens grundlagsreglerade styrande funktion, vilket bl.a. inbegriper att regeringen ska få utreda och väcka förslag. Mot bakgrund av detta anser vi att regeringen måste ha rätten att fritt ta fram underlag för vidare diskussion om t.ex. flygkapacitet och bostäder i Stockholmsområdet. Det är ett värdefullt sätt för regeringen att finna metoder för att uppnå transport- och bostadspolitisk måluppfyllelse.